

**Pro
biblio**

Eindrapport pilot *Springlab* beweegvloer

Wij werken
aan de
toekomst van
bibliotheken

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Aanleiding/achtergrond	5
3. Doelstellingen	6
4. Implementatie en pilot	7
5. Resultaten en leerpunten	9
6. Kansen	11
7. Over Springlab	13

1. Inleiding

Pilot beweegvloer

Bibliotheek AanZet en Probiblio werkten van september tot december 2021 samen aan een pilot waarbij we een beweegvloer voor kinderen testten. Deze interactieve en virtuele vloer, ontwikkeld door het bedrijf Springlab, zorgt ervoor dat kinderen van 2 tot 6 jaar bewegend leren na het voorlezen.

In dit eindrapport bespreken we hoe de pilot verliep, of we de vooraf gestelde doelstellingen behaalden en welke leerpunten en toekomstige kansen we zien. Het doel van dit document is dat andere bibliotheken die een beweegvloer willen aanschaffen van onze ervaringen kunnen leren en onze bevindingen kunnen meenemen tijdens de implementatie.

Wat is een interactieve vloer?

Een interactieve vloer is een projectie op de vloer die beweging registreert en daarop reageert. Denk bijvoorbeeld aan het achtervolgen van beelden van voorbijgangers op de vloer, bladeren die opzij gaan als je er overheen loopt en allerlei spelletjes waar interactie mee aangegaan kan worden. Componenten van een interactieve vloer zijn:

- **een mat** waarop beweging geregistreerd kan worden;
- **een beamer** die een beeld op de vloer projecteert;
- **een computer** met software (games) die de beamer aanstuurt.

Beweegvloer met beweeggames van Springlab

Springlab heeft voor bewegend leren een mobiele beweegvloer met beweeggames ontwikkeld. Peuters en/of kleuters worden bij activiteiten van de VoorleesHelden (in Bibliotheek AanZet) voorgelezen door een medewerker uit een boek met een bepaald thema. Na het voorlezen spelen ze op de vloer een educatieve gamedie een koppeling heeft met het thema van het voorgelezen boek.

Meer weten?

Meer weten over deze Springlab beweegvloer-pilot? Neem contact op met marketingadviseur [Marjolein Brood](#), 06 40 64 58 18.

Onderdeel van Digitaal Lokaal

Deze pilot is onderdeel van het project [Digitaal Lokaal](#). In dit project krijgen bibliotheken de kans om te experimenteren met een innovatief idee met als doel klantervaringen verbeteren en de bibliotheek professionaliseren. De bibliotheek fungeert als proeftuin voor de rest van het netwerk. Slaagt een pilot, dan schalen we het idee op naar een volwaardig product voor meerdere bibliotheken. Twee voorbeelden van een geslaagde pilot zijn de [BiebApp](#) waarmee je zonder abonnement toch

materialen kunt lenen en de [app Wolk](#) waarmee gedichten tot leven worden gebracht. De innovatie in deze pilot met Bibliotheek AanZet focust zich op het stimuleren van leesplezier- en motivatie en woordenschatontwikkeling door voorlezen in combinatie met bewegend leren en nieuwe media.

Meedoen met een pilot?

Heb je een idee en mag jouw bibliotheek in 2022 de proeftuin zijn, stuur je aanmelding dan naar adviseur digitale bibliotheek [Koen Baaij](#). Kijk voor meer informatie op [onze website](#). Hier kun je ook terugvinden aan welke voorwaarden het idee moet voldoen (bijvoorbeeld dat het een digitaal component bevat, dat het opschaalbaar is naar andere bibliotheken, dat Probiblio een ondersteunende rol heeft etc.)

2. Aanleiding/ achtergrond

Positief effect voorlezen bij kinderen

Tijdens de activiteit [VoorleesHelden](#) bij Bibliotheek AanZet lezen getrainde vrijwilligers ('de VoorleesHelden') wekelijks interactief voor aan kinderen van 2-4 jaar en van 4-6 jaar. Behalve leuk en ontspannend is deze activiteit vooral bedoeld om de missie van Bibliotheek AanZet (een structureel, stimulerend voorleesklimaat) uit te dragen. Voorlezen is goed voor de woordenschat en taalontwikkeling van jonge kinderen. Voorlezen prikkelt de fantasie, stimuleert de sociaal-emotionele vaardigheden en het concentratievermogen. Hiermee wordt een goede basis gelegd voor het zelf leren lezen. Ouders/verzorgers die aanwezig zijn worden geïnspireerd en gestimuleerd om zelf actief aan de slag te gaan met voorlezen. Ouders spelen namelijk de grootste rol bij de taalontwikkeling van hun kind.

Verwerken van een verhaal

Bij het verwerken van een verhaal ga je de (nieuwe) woorden en het verhaal via een andere activiteit verwerken in een betekenisvolle context. In deze pilot verwerk je het verhaal dus door middel van de beweegvloer en een beweeggame. Doorgaan op een verhaal

is één van de pijlers van interactief voorlezen. Daarmee vergroot je de positieve effecten op de woordenschatontwikkeling, het verhaalbegrip en het leesplezier. Met deze pilot draagt Bibliotheek AanZet bij aan de doelstelling van voorlezen: leesplezier en taalstimulering.

Bewegend leren

Naast het inzetten van het fysieke boek in combinatie met de huidige digitale mogelijkheden streeft Bibliotheek AanZet ernaar het voorlezen te innoveren met de wetenschappelijke kennis op het gebied van bewegend leren. Kinderen leren door te ervaren met hun hele lichaam. Spelen, ontdekken, vallen en weer opstaan.

[Springlab](#) combineert die wetenschappelijke kennis op het gebied van bewegend leren met innovatieve digitale technologie (beweeggames). De beweegvloer van Springlab is een innovatief middel waarmee we het leesplezier kunnen vergroten door op een aantrekkelijke manier verder in te gaan op het verhaal; kinderen gaan aan de slag met een activiteit die voortborduurt op het verhaal dat net is voorgelezen.

3. Doelstellingen

Mobiele beweegvloer met beweeggames

Springlab heeft voor bewegend leren een mobiele beweegvloer met beweeggames ontwikkeld. Peuters en/of kleuters worden bij activiteiten van de VoorleesHelden voorgelezen door een medewerker uit een boek met een bepaald thema. Na het voorlezen spelen ze op de vloer een educatieve game die een koppeling heeft met het thema van het voorgelezen boek. Zo moeten de kinderen bijvoorbeeld helpen bij het maken van een soep door de juiste ingrediënten te kiezen en ze in stukken te hakken. Hiermee wordt op een leuke manier het leesplezier en de leesmotivatie gestimuleerd.

Doelgroep

De primaire doelgroep voor deze pilot zijn kinderen van 2 tot 6 jaar oud. Zowel bestaande leden als bezoekers van Bibliotheek AanZet. De indirecte doelgroep zijn de (groot)ouders van deze kinderen.

Doelstellingen

In de pilotperiode testten we hoe kinderen de combinatie tussen bewegen en voorlezen ervaren, maar ook hoe (groot) ouders deze activiteit waarderen. Daarnaast was het doel om

met de beweegvloer leesplezier en -motivatie te stimuleren en de woordenschat van kinderen te vergroten. Verder moest het aantrekkelijke aanbod meer bezoekers genereren. Hierbij ging het met name om ouders van jonge kinderen die zich niet direct aangesproken voelen tot voorlezen en boeken, en ouders van jonge kinderen uit de kwetsbare doelgroep voor wie het voorlezen een drempel kan zijn door een lagere taalvaardigheid.

COVID-19 maatregelen

Gedurende de gehele pilot heeft Bibliotheek AanZet te maken gehad met maatregelen rondom COVID-19. Hierdoor hebben we de pilot niet zo kunnen uitvoeren zoals we in eerste instantie voor ogen hadden. Tijdens de testperiode waren er wel activiteiten mogelijk, maar waren (te) veel deelnemers niet wenselijk. Toch hebben we zoveel mogelijk uit de pilotperiode gehaald en ervaring opgedaan. De beweegvloer is overigens momenteel nog steeds actief bij Bibliotheek AanZet, maar de pilotfase is afgerond.

4. Implementatie en pilot

Introductie beweegvloer

We omschrijven hier hoe de implementatie en de pilot zijn verlopen. Daarnaast benoemen we de productspecificaties.

Eerste kennismaking met beweegvloer

De eerste stap was het introduceren van de beweegvloer bij de betrokken bibliotheekmedewerkers door het geven van een demonstratie door Springlab. Het ging om collega's van verschillende afdelingen (onder anderen programmacoördinatoren en leesconsulenten). Hierdoor probeerde Bibliotheek AanZet een zo breed mogelijk draagvlak en betrokkenheid te creëren. De medewerkers kregen hiermee een eerste indruk van de beweegvloer en de mogelijkheden.

Instructie beweegvloer

Nadat de beweegvloer geleverd was bij Bibliotheek AanZet kregen de bibliotheekmedewerkers een fysieke instructie over het bedienen van de beweegvloer. Een belangrijk moment, want als hierin teveel obstakels worden ervaren, dan ontstaat het risico dat de beweegvloer niet wordt gebruikt.

Beweegvloer-ambassadeur

Commitment van bibliotheekmedewerkers op de werkvloer was een belangrijk aandachtspunt in het gehele proces. Het is echt essentieel voor een optimaal gebruik. De nodige tijd besteedden we aan het enthousiasmeren en instrueren van de bibliotheekmedewerkers. Daarnaast stelden we een bibliotheekmedewerker aan als ambassadeur van de beweegvloer. Dit zorgde voor eigenaarschap en duidelijkheid.

Uitvoering van de pilot

De beweegvloer is gedurende de periode van september tot december op twee manieren ingezet:

In combinatie met 'onze VoorleesHelden' Peuters en/of kleuters werden bij activiteiten van de VoorleesHelden voorgelezen door een medewerker uit een boek met een bepaald thema. Na het voorlezen speelden de kinderen op de beweegvloer een educatieve game met een koppeling met het voorgelezen boek. Zo speelden de kinderen wanneer ze voorgelezen werden uit een boek over koken of eten een game over het maken van soep door de juiste ingrediënten te kiezen en ze in stukken te hakken.

Als losstaande activiteit

Kinderen die, voornamelijk met de ouder(s), de vestiging bezochten konden gedurende de dag doorlopend gebruik maken van de vloer. Hierbij werd geen koppeling gemaakt met de Voorlees-Helden-activiteit.

Productspecificaties beweegvloer Springlab*

Type: Vaste beweegvloer en verrijdbare beweegvloer

Plafondhoogte: 2,5m - 5m

Afmetingen vloermat: 3,2m x 2m

Lumen beamer: 3800 lumen

Aantal spellen: Alle spellen zijn 'bewegend leren'-spellen met leerdoelen erin en ontwikkeld in samenwerking met pedagogische experts. Inclusief 5 Uk & Puk spellen van uitgeverij Zwijsen. Totaal spellen (spelvarianties) 50+.

Taal: Nederlands. Alle spellen zijn in Nederland ontwikkeld.

Onderzoek: Onderzocht door de Haagse Hogeschool op beweeg-effectiviteit. De

Beweegvloer draagt bij aan de gezonde ontwikkeling van kinderen.

Leeftijd: 1,5 - 8 jaar in 2021. 1,5 - 10 jaar in 2022. Partners Springlab: Gemeente Utrecht, Den Haag, Amsterdam, Rotterdam, Zwijsen, Haagse Hogeschool, Kind&Co, Spring Kinderopvang, KION, Humankind, Lucas onderwijs en KSU.

Prijs: Op aanvraag via www.springlab.nl. Probiblio heeft €2500,- voor de beweegvloer betaald.

Overig: De beweegvloer is gebruiksvriendelijk en flexibel doordat het geheel verrijdbaar en inklapbaar is. Daarnaast heeft het een heldere gebruikershandleiding.

*Aangeleverd door Springlab.

5. Resultaten en leerpunten

Resultaten

Vergroten van leesplezier, stimuleren leesmotivatie en vergroten van de woordenschat

Dit bleek succesvol omdat de beweegvloer de activiteit van de VoorleesHelden verrijkt en aantrekkelijker maakt. Daarnaast kun je een koppeling maken met een specifiek thema. Doordat kinderen na het voorlezen een gerichte en leuke activiteit kunnen doen vergroot je hiermee het leesplezier-en motivatie. Daarnaast stimuleert het de woordenschatontwikkeling, doordat kinderen een activiteit doen die hetzelfde thema heeft als het boek waaruit ze worden voorgelezen.

Een ander positief resultaat is dat de beweegvloer ervoor zorgt dat er interactie tussen kinderen is. Kinderen werken samen, helpen elkaar, praten met elkaar en enthousiasmeren andere kinderen om te spelen. Dit is positief voor betrokkenheid en ontwikkeling van het kind. Kinderen leren dus op verschillende fronten wanneer ze bezig zijn met de beweegvloer.

Waardering activiteit door kinderen en (groot)ouders

De beweegvloer werkt als een magneet voor kinderen en het werkt aanstekelijk richting andere kinderen. De geluiden en de bewegingen trekt ze aan. Kinderen spelen en bewegen daardoor enthousiast op de beweegvloer De peutergames zijn met name populair. Dit heeft weer een positieve uitwerking heeft op de (groot)ouders. Een extra pluspunt is dat het voor bibliotheekmedewerkers een genoegen is om de levendigheid op de jeugdafdeling te ervaren. De beweegvloer zorgt voor levendigheid en plezier in de vestiging.

Bezoekers genereren

Vanwege de corona maatregelen was het voor Bibliotheek AanZet helaas niet mogelijk om specifieke bezoekersaantallen te meten. Er is daarom ook minimaal ingezet op promotie van de beweegvloer. Het is dus lastig te zeggen dat de beweegvloer heeft gezorgd voor een groeiend aantal deelnemers van de activiteiten van de VoorleesHelden. Wel is gebleken dat de beweegvloer ervoor zorgde dat de bezoekers

die de vestiging bezochten gemiddeld langer in de bibliotheek verbleven. Het was voor sommige ouders zelfs uitdagend om hun kind weer mee naar huis te krijgen. Gemiddeld werd de activiteit met de VoorleesHelden bezocht door zo'n 7 peuters (variërend van 2 t/m 17 peuters per keer).

Leerpunten

- Het is van belang om collega's goed mee te nemen in de implementatie van de beweegvloer. Dan is er breed in de organisatie kennis van alle mogelijkheden en is er commitment in de vestiging om de vloer optimaal in te zetten.
- Het benoemen van een 'beweegvloer-ambassadeur' op de werkvloer is aan te raden. Zo is altijd duidelijk wie het contact heeft met de leverancier en voelt iemand zich verantwoordelijk/eigenaar. Op die manier blijft de vloer ook voldoende aandacht krijgen.
- Een VoorleesHeld is niet per definitie ook een 'beweegvloerheld'. De vrijwilliger moet zich er prettig bij voelen om de beweegvloer met kinderen te begeleiden. Het vraagt om een vrijwilliger die echt kiest voor deze combinatie en er kansen in ziet.
- Bij de kleuter-games duurt het soms lang voordat de game daadwerkelijk gespeeld

kan worden. Het is aan te raden deze ruim voor gebruik op te starten.

- Om meer bezoekers te genereren met behulp van de beweegvloer is promotie nodig. Vanwege de corona maatregelen is er voor gekozen dit niet in te zetten. Wanneer het weer meer verantwoord is, is het raadzaam hier gebruik van te maken.

Springlab

Samenwerking Springlab en kwaliteit beweegvloer

De samenwerking met Springlab ervaren Bibliotheek AanZet als positief. De communicatie vanuit Springlab is klantvriendelijk en snel. Er waren geen problemen met de beweegvloer. Wanneer dit wel het geval was geweest, dan was de gratis supportlijn van Springlab beschikbaar voor hulp.

Bibliotheek AanZet is zeer tevreden over de kwaliteit van de vloer en van de games en over de gebruiksvriendelijkheid. Daarnaast is het erg prettig dat de vloer vrijrijdbaar is en dat er een heldere handleiding beschikbaar is.

6. Kansen

Betere aansluiting van het voorlezen op de beweegvloer

We zien goede kansen voor een nog betere verbinding met interactief voorlezen en het thema. Wanneer er games zijn die echt gelinkt zijn aan (populaire) boeken en boekfiguren is de link met het voorlezen duidelijker en directer. Dit vraagt een investering in het ontwikkelen van nieuwe games in samenwerking met Springlab. Deze doorontwikkeling is zeer kansrijk wanneer deze mogelijk provinciaal of landelijk kan worden opgepakt.

Het is van belang om zo vaak mogelijk een voorleesboek uit te kiezen dat aansluit op het thema van het spel (of andersom). Daarnaast kan ook de rest van de collectie die een koppeling heeft met het spel actief bij kinderen en (groot)ouders worden gepromoot.

Verbinding met educatieve programma's

Een groot voordeel van een aantal van de peutergames is dat deze zijn gebaseerd op een veelgebruikte methode uit de kinderopvang (Uk & Puk). Dit maakt de herkenbaarheid voor peuters groot. Bibliotheek AanZet ziet hierin kansen voor verbinding met hun educatieve programma's voor deze doelgroep. Tijdens de bibliotheekbezoeken voor de kinderopvang (voor peuters) kan Bibliotheek AanZet met de beweeggames een nog betere verbinding maken met de praktijk uit de kinderopvang. Ze kunnen zo'n bezoek, waarbij voorlezen maar ook het verhaal dat centraal staat, verrijken met de beweegvloer. Dit gaan ze nu eerst uitproberen door samen met de kinderopvang en ouders verder te experimenteren.

Een andere mogelijkheid voor de educatieve programma's is het inzetten van de beweegvloer voor VVE-instellingen (voor- en vroegschoolse educatie instellingen). De bibliotheek kan hen uitnodigen gebruik te komen maken van de beweegvloer in combinatie met het voorlezen van een prentenboek. Zo leren de kinderen niet alleen spelenderwijs allerlei vaardigheden, maar wordt de bibliotheek ook bij de VVE-instellingen gepromoot.

Activiteiten voor taalleerders

Voor ouders van jonge kinderen uit de kwetsbare doelgroep kan voorlezen een drempel zijn vanwege een lagere taal-

vaardigheid. Om juist deze groep aan te trekken kunnen we een combinatie zoeken met taalleerders. Zo kan een bibliotheek ouder en kind-activiteiten organiseren met de beweegvloer, speciaal gericht op taalleerders.

Promotie van activiteiten

We zien mogelijkheden voor groei door promotie van de activiteit, zodra dit weer verantwoord is. Indien de situatie weer stabiel is en het veilig is om veel bezoekers aan te trekken heeft Bibliotheek AanZet het doel om de promotie op te pakken.

7. Over Springlab

[Springlab](#) bestaat uit een groep innovatieve creatievelingen die de wereld meer in beweging wil krijgen. Springlab is voortdurend bezig om daar innovatieve oplossingen voor te verzinnen. Een van die oplossingen is dus de beweegvloer, maar er zijn ook andere beweeggames ontwikkeld. Springlab combineert creativiteit en vindingrijkheid met onderzoek en wetenschappelijke kennis om een duurzame verandering teweeg te brengen.

De games van Springlab zijn ontwikkeld en getest in co-creatie met verschillende professionals zoals leerkrachten, pedagogisch medewerkers, Kleuteruniversiteit en pedagogen. ren door samen met de kinderopvang en ouders verder te experimenteren.

Marjolein Brood
Marketingadviseur

© Probiblio 2022

